

რედაქცია

მელიქიშვილის ქუჩაზე, არტემ ჩაიგვთაიის სა-
ლევში.

ხელის-მოწერა

რედაქციაში და სტ. მელიქიშვილის სტამბაში.
ქალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисѣ. Въ
редакцію газеты „Дრობა“.

გაზეთის უასი

წელიწადში 8 — მან., ნახევარ წელიწადში —
4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან.
ცალკე ნომერი — ერთი შაური.

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და
ცუხულს ენებზე.

განცხადების უასი

ღიდი ასობით, ასობე — 1 კაპ., ასო-მთავრულით,
სტრიქონზე — 8 კაპ., ციცერონი, სტრიქ. — 5 კაპ.
და პეტიტით — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს
და შეამოკლებს გამოგზავნილ სტატიებსა.
დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

დროება

გამოდის კვირპირით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

საქართველო

დღიური

საბრალო ნ. მ. ანდრეევსკის ქა-
ლის სიკვდილი თან-და-თან აღელვებს
და იპყრობს მთელიის საზოგადოე-
ბის ყურადღებას. გამოძიება ამ საქმის
თაობაზე, როგორც წინეთ ვაცნო-
ბეთ მკითხველებს, ფიცხლათ და
ძრიელ დაკვირვებით მიდის. — მთელი
მთაწლის საზოგადოება ერთნაირად
მოწადინებულია სიკვდილის მიზეზის
გამოიშკარებისა. — ჩვენს განთქმულს
„მაძებარს“ ლოლადეს, როგორც გა-
ვიგეთ, ძრიელ მონდობილათ შოუ-
კინია ხელი ამ საქმისათვის და სა-
ზოგადოებასაც იმედი აქვს, რომ ის
რასმეს ამოაჩენს.

ზასულ შაბათს, 31 ივლისს, ღამის
10 საათზე დაატუსაღეს ანდრეევსკის
ქალის მამულის მმართველი უფ.
დ. ჩქოტუა და მისი ძმა.

ჩვენ შევიტყეთ, რომ შუთაისის
საადგილ-მამულო ბანკის გამგობასა
და ზედამხედველ პომიტეტს შემდე-
გი პირები აურჩევიან ამ ბანკის დამ-
ფასებლებად:
შუთაისის უფხდში — თ. ნესტორ
პრისთავი,
შორაპნის — თ. დავით ლეონიძე,

მზურგეთის — უ. იოსებ მაყაი-
შვილი,

ზუგდიდის — თ. ტარიელ დადიანი,
ახალ-სენაკის უ. პლექს. იოსელიანი
რაქის — უ. ივანე პეტაშვილი და
ლესხუმის — თ. მრმლო ბელოვანი.

რაქიდან გვწერენ, რომ ამ ზაფ-
ხულს აქსაშინელი გვალვა და სიციხე-
ები არისო; გვალვამ პურის მოსაეა-
ლი თითქმის ყველგან გააფუქაო და
სიმინდსაც გააფუქებს, თუ ამ ერთი
კვირის განმავლობაში მაინც წვიმა
არ მოვიდაო. ღვინის მოსაეალი კი
ქვემო რაჭასაკენ გვარიანი არისო,
მაგრამ ქვემოთ კი ხეირი არ ეტყო-
ბაო.

იმ ბურიიდან მიღებულს კორრეს-
პონდენციის თაობაზე, რომელიც
„დროების“ მე-77 ნომერში იყო
დაბეჭდილი, ჩვენ გვწერენ, რომ ტყის
მცველი თ. დ. ბ — ის ტყეებისა სრუ-
ლებით ისეთი ცუდი და ავაზაკი კა-
ცი არ არის, როგორც ხსენებულს
კორრესპონდენციაში იწერებოდნენო.
სანამ ჩვენში გადმოვიდოდა ის ქო-
ბულეთელი, მანამ თვით შობულეთ-
ში, სამების საზოგადოებაში „იხს-
ტიან მეჯლიშად“ (კეთილ-სენიღისი-
ანად) იყო შვიდი წლის განმავლო-
ბაში ხალხისაგან არჩეულიო. მაგრამ
მას აქეთ რაც ის კაცი თ. დ. ბ — ის
ტყის მცველად დადგა, ქობულეთე-
ლები გადამტერენო და ამის მიზე-

ზიც ის არისო, რომ ის კაცი ახლა
ქობულეთლებს აღარ აძლევს ნება-
სო, რომ ბუქთად ისარგებლონ თ.
დ. ბ — ის ტყითაო.

„სასოფლო ბაზეთის“ სოფიცია-
ლურს ნაწილში მმართველობის შემ-
დეგი განკარგულება გამოცხადებუ-
ლი:

ქავკასიის ნამესტნიკის უმთავრესს
სამმართველოში ხშირად საჩივარი შე-
მოდის ჯოგისა, ნახირისა და ფარის
პატრონებისაგან და ქირაზე მოსია-
რულე მეურმეებისაგან, რომ გზაზე
დადგომის დროს და წყლის სასმე-
ლად გავლის დროს მამულის მებატ-
რონენი თავისის ნებით ხარჯს გვარ-
თმევენო, თუ ფულითა და თუ პი-
რუტყითა. ძანონის მეთორმეტე ტო-
მის და პირველი ნაწილის, 1857
წლის გამოცემის, 524 მუხლის მე-
წიშენისა და იმავე ტომის 528 მუხ-
ლის საფუძელისამებრ სავაქროს ან
გადასაზიდაეს და შოსეს გზას სულ
ოცი საყენი სიგანე უნდა ჰქონდეს,
ასე რომ გზის შუა ხაზიდგან ათი სა-
ყენი აქეთ და ათი საყენი იქით; სოფ-
ლის გზებს კი სულ სამი საყენი სი-
განე უნდა ჰქონდეს და ამ სიგანეში
გზაზე მდებარე მამულის მებატრო-
ნებს კანონი სასტიკათ უშლის, რომ
გზაზე მოსიარულე მეურმეები და ან
სხვა მოსიარულენი საქონლითა და
პირუტყვითა დაამრკალონ და შეა-
ყენონ. გზაზე მოსიარულე პირუტყ-
ვა რომ არ გააფუქოს მინდორი და

ყანა, ამისათვის მამულის მებატრო-
ნებს ეალათ ადევთ გზის პირს მდე-
ბარე თავის მამულის ადგილებს ან
ლობე გაუყეთონ, ან არხი გაიყვანონ
(მუხლი 433-436, ტომი X, ნაწი-
ლი 1, გამოცემა 1857 წლისა).

მამულის მებატრონებმა პირუტყ-
ყის პატრონსა და მეურმეებს რომ
უკანონო და თავის ნებით ხარჯი არ
გამოართვან, ამისათვის ნამესტნიკის
უმთავრესმა სამართველომ, მისწერა
გუბერნატორებს თხოვნა, რომ ღო-
ნისძიება იხმარონ და გუბერნიაში
სავაქრო და პირუტყყის საელები
გზა გამოარკვიონ, რომ ფოჩტის გზის
ათს საყენზე აქეთა და ათს საყენზე
იქითა თავისუფლათ და უფულოთ
შეეძლოთ სიარული. აგრეთვე სო-
ფლის გზებზე საყენ ნახევარზე აქეთ
და საყენ ნახევარზე იქით და მასთა-
ნვე წყლის სასმელ ადგილს თავისუფ-
ლათ გავლა შეეძლოს; მამულის მე-
პატრონებს შეუძლიათ დღის ან ღა-
მის ხარჯი გამოართვან მორიგებით
ქარვანისა, პირუტყყისა და ურმის
პატრონს იმ შემთხვევაში, როდესაც
იმათ საკუთარ მამულში საძოვარი ან
წყალი უნდათ, ან ბინაზე დგებიან.
მაგრამ გზის აქეთ და იქით ზემო აღ-
ნიშნულ სიგანეზე სიარულისათვის
და წყლის სასმელათ გავლისათვის
ფულის გამოართმევა არ შეუძლი-
ანთ.

ფელტონი

ხმა მონასტრიდან

ჩვენს ქაივს ბერების და ურიების
ქალაქს ეძახიან... და ეძახიან უსა-
ფუძელოთ, თუ საფუძელიანათ — მე
ამისი არა ვიცი-რა...

მს კი ცხადია, რომ ქაივის ერთ-
გვარი, მიძინებული ცხოვრება ცო-
ტადენათ სხვაფერდება და ცოცხ-
ლდები მხოლოდ მაშინ, როდესაც
საქმე ან ურიებს და ან ბერებს ეხე-
ბა ხალმე. ურიების საქმეზედ — იარ-
მუკობაზედ — ერთხელ, როდესაც,
ცოტადენი რამ მოეახსენეთ „დრო-
ების“ მკითხველთ... აღეს შემსურს
წინ გაუშალო ჩვენს მკითხველს
სურათი, მომზადებული ბერების სამ-
ხატროში.
საქმე იმაშია, რომ წარსული კვი-
რის 15-ს ჩვენი კიეველები დღესას-
წაულობდნენ იმ დროს მოგონებას,
როდესაც მათი მამაპაპანი პირველად
ჩახსდნენ „დევარში“ და გაინათლნენ
„ნათლითა იესო ქრისტესითა.“

სადღესასწაულო დღე იყო საში-
ნელი ცხელი: გაცხარებული მზე
დაგვცქეროდა ზემოდამ და პაპანაქე-
ბა სიციხის ლული თითქმის სულის
ბრუნვასაც გვიხუთავდა. ღაუმატეთ
ახლა ამ სიციხეს კიევეურა საშინელი
მტერი, რომელშიაც, ვითარცა მლია
ღრუბელსა შინა, თავით-ფეხებამდი-
სინ ვიყავით გახვეულნი და მაშინ,
ფგონებ, ცხადათ წარმოიდგენთ — თუ
როგორის სიამოვნებით გავატარეთ
ჩვენ ეს დღე. მაგრამ ვინ დასდევდა
სიციხეს! რას ნიშნავდა მტერი? ჩვენ
კიეველებს წინ ედოთ დიდი ისტო-
რიული შემთხვევის მოგონება და
აბა თავის დაზოგვას ეინლა გაიფიქ-
რებდა!

შუადღის თერთმეტ საათზედ ვახ-
სენე მეც ღმერთი, მოუწოდე ჩემს
მფარველ ანგელოზს და შევეყე თა-
ვი მტერის ღრუბელში. მუხები ხალ-
ხით გატენილი იყო: კაცი, ქალი;
ბავშვი, მოხუცი; ჩინოვნიკი, მუშა;
ქრიასტიანი, ურია და ქრისტიანული
ბი — ხომ რაღა კითხვა უნდა — სუყ-

ველა ერთნაირად მიეშურებოდა თა-
ვად მლაღიმერის ძეგლისკენ.
მე გავყე ამ ხალხის ტალღას და
მიედირდი წინ, სინამ მაქცერლების
სიმრავლემ არ შემაყენა ერთ ალა-
გას. დედექ და მივიხედ-მოვიხედე...
ჩემ წინ რაღაც სიხმარული სურათი
იყო გადაშლილი: მწვანე ბალახით
დაფარული, ჩემ წინ ამართული, მთა-
იყო ათასფერ ქოლგინ და ტანისა-
მოსიანი ადამიანებით აჭრებულნი.
მთის წვეროზედ მოჩანდა ყვავილე-
ბით შორათული მლაღიმერის ძეგლი.
მთიი ძირში, გზის აქეთ-იქით, იდგა
ჩამწყვიტებული ჯარი თავიანთ წი-
თელ ლენტიათი გვირგვით. ისმოდა
ხალხის ქლავი-ქლავი, ჯარის დალა-
ბანდების ბრახა-ბრუხი, კამანდირების
კყვირილი, ზარბაზნების გრილი...
ქველა ამის დანახვამ და გაგონებამ
რაღაც გაუგებარი და არეული გან-
ვლენა მოახდინა ჩემზედ: თითქო
რაღაც სასიამოვნოც იყო აქ და მო-
საწყენი, უსიამოვნოთ ამაღლებებე-
ლიცა... აქ სჩანდა ადამიანის სიცოც-

ხლე და ამის დანახვით კაცობრიო-
ბის უჩსგავს მტერსაც კი გავხარდება;
მაგრამ სად და რისგამო ჩნდებოდა
ეს სიცოცხლე? მაშინ როდესაც ბალ-
კანის ნახევარ კუნძულზედ ათას პა-
ტიოსან სიცოცხლეს ეღება ბოლო,
ჩვენ, კიეველები კი ამ გვარ რაღა-
ვებითაც ვაკმაყოფილებთ ჩვენს ნამ-
დვილ კაცობრიულ მოთხოვნილე-
ბათ!...
მთაზედ ცქერით რომ დავილაღე,
შემდეგ ავაღელ-ჩაველე თვალი ჩემს
მეზობლებს: ჩემ წინ იდგა ორი კარ-
ვა მოხუცებული გლეხკაცი და გაც-
ხარებით ლაპარაკობდნენ...
— ჰმუ, რას ამბობ — იძახოდა თმა-
თეთრი — მლაღიმერი რომ არა ყოფი-
ლიყო, ჩვენი მამაპაპანი ეხლა სულ
ჯოჯოხეთში ისხდებოდნენ...
— მჰ, ბიძივე — ამბობდა ქალარა —
მლაღიმერი მართალია დიდი მეფე
იყო, მაგრამ იმას რომ არ მიეღო
ქრისტიანობა, განა სხვა, იმის შემ-
დეგ, მეფეებიც არ მიიღებდნენ?
— ბუზბნევი — მეთქი, რომ თუ

დამტკიცებული ქურთალი თეოლისის გუბერნიის მამებლობისაგან,
8 მაისს 1876 წელსა
ტაშკინა, საზღაურისა შინაური პირუტყვის, საქონლის ანუ მფრინ-
ველულისაგან ყანისა და მინდვრის წანახედისა და სხვა წახედისათვის
თეოლისის გუბერნიის უფლებებში:

რა გვარი მამულია, საცა პირუტყვი დაუჭირათ.

რა გვარი პირუტყვი დაუჭირათ.	სულადის თეს- ლით დათესილი ყანა, როგორც ხორბლით (იუ- ქლით) ჭკვიით, შერივით, ქერიით ფეტვით, უგრე- ხელით, სიმინ- დით, ასლით, ჩა- ლთუკით.		ბოსტნეულის თესლით დათე- სილი ადგილი: როგორც კარ- ტოფილით, კომ- ბოსტოთი, ცერ- ცივით, მუხუდო- თი, ლობიოთი, კიტრით, საზამთ- როთი და სხვ.		სათიბი ადგილი.		სამო- ხარე ადგილი (ზამ- თის და ზაფხულისა).	
	მან.	ძა.	მან.	ძა.	მან.	ძა.	მან.	ძა.
ცხენი	75	1	30	10	30	10	10	
კამბეჩი და ღებ	75	1	30	10	30	10	10	
ღებ	45	1	20	10	20	10	10	
ხარი	45	1	20	10	20	10	10	
შური	10	1	7	5	7	5	5	
ხბო	40	1	20	10	20	10	10	
მარი და ჯარი	75	1	30	10	30	10	10	
ლორი	8	1	7	5	7	5	5	
ცხენი	8	1	7	5	7	5	5	
მხა	7	1	7	5	7	5	5	
ბატი	7	1	7	5	7	5	5	
ინდოური	5	1	6	5	6	5	5	

შენიშვნა: საფუძვლისამებრ კანონებისა, ყანისა და მინდვრის წა-
ნახედის და სხვა წახედისაგან დაცვისათვის, რომელნიც დამატებული
არაიან გუბერნიის და უფლისა-საქმეო საქმეების სახელობა წესდების 31 მუხ-
ლებზე (Приложение к т. X. Зак. о сост. по продолжению 1863
г.)—ეს მოხსენებული ტაქცია ვალათ არ ედგება მამულის პატრონებსა წა-
ნახედისა და წახედისაგან შიანის მხანველსა, ასე რომ სხვის პირუტყ-
ვის (საქონლის ან მფრინველის) დამჭერი, თუ არ დასჯერდა ტაქციით
დადებული საზღაურის მიღებასა თვისის მამულის წახედისა და წა-
ნახედისათვის, იმას უფლება აქვს საზღაური მოითხოვოს, შიანის და-
ფასების შემდეგ, კუთვნილებებისამებრ სასამართლოს შუამდგომლობით, რო-
მელსაც, 25 ლენობისთვის 1865 წ. შმალღესად დამტკიცებულის კა-
ნონების საფუძვლით, ექვემდებარება ყანისა და მინდვრის წახედის საქმეები.

„დროების“ კორრესპონდენცია

რამა, 21 ივლისს. რაქაში კი არა,
იმერეთშიაც იმეითა საგლეხო გამ-
სახელებელ-შემნახველი ამხანაგობანი;
ადგილი არ არის ამის გამართვა იმი-
ტომ რომ გლეხებისათვის ეს ჯერ
გაუგებელი საქმეა. მაშ ამ გვარის სა-

ქმის სარგებლობა რომ იმათ კაცმა
დაარწმუნოს, კარგი ენის პატრონი,
გულს-მოდგინე და საზოგადოებისა-
თვის გულითადი სანდო კაცი უნდა
იყოს.
მის არ უნდა კეთილი და სახსოვარი
საქმე დასტოვოს ქვეყანაზედ, მაგრამ
საქმის დაწყების კი ბევრს ემინიან,

მლადიმერს არ ეტანებინა, ჩვენ ახ-
ლაც წარმართები ვიქნებოდით.
— მანა მლადიმერის შემდეგი მე-
ფეხები კი ევლარ გვიბძანებდნენ?
— მლადიმერისთანა ჩვენ ვერა-
რინ გვიბძანებდა... იმისი ყველის
ეშინოდა: ასე გაშინჯე მღვდლებიც კი
მსახურებდნენ მას.
— ამ დროს ქვემოთ, ქუჩაში გამოჩნ-
და სასულიეროს წოდების მომავალი
პროცესია. ღაინახეს თუ არა ეს მო-
ბაასებმა, საჩქაროზედ გასწყვიტეს
ლაპარაკი და იწყეს პირჯვარის წერა.
მოდისმა გალობა. ჭაღარამ ამოახრან-
ტალა, შეყვლყვლავდა და ერთი უ-
ხვირო ბოხის ხმით მოჰყვა „აცხოე-
ნე, უფალო, ერი შენის“ გალობას.
ამას მიჰყვა მერვე მეგობარიც, მო-
ისმა ვილასიც ზმუილიც და ერთ წამს
გაჩ. ლეს სწორეთ ძრილოვის „ძერ-
ტეტი“. ჩემს აზიურ ყურებზედ ამ
ახორებულმა კანცერტმა ვერ იმოქ-
მედა კარგათ და ამისათვის ძალა უ-
ნებურად წაიწიე წინ. მე დავდექი
ერთ ქოლგთან, ფრანტულად გამო-

წყობილ ახალგაზდასთან. ჩემ გარ-
შემო იყო სიჩუმი; ყველას თვალები
პროცესიისკენ ჰქონდათ მიქცეული.
— ახ, ჩემო კომბოსტოე!... წა-
მოიძახა უცებ ქოლგთანმა ახალგაზ-
დამ, — სადა ხარ, სად-აქამდისინ, ჩემო
გულო, სულო და ხორცო? ამ სიტყ-
ყებით ის მოტრიალდა უკან და
პლუტური ღმილით გაუშვირა ხელი
ერთ ახალგაზდა, არა უშნო ქალს.
— მე შენ ვერ გიცნობ, თვალე-
ბის ცაპკამით უბასუხა „არა უშნო“
ქალმა.
— მე სულ ერთია, ჩემო ღვთა-
ებაე! ხომ შენ პლატონის რესპუბ-
ლიკელი ხარ?
— არ ვიცი! ჰო, დიახ!
— ჰოდა მეც იქაური ვარ, ჩემო
ანთებულო სანთელი!..
— მაშ კარგი, ჩემო ფარვანა პე-
ველა, — გაშალე შენი ფრთა და და-
მიფარე მზის სხივებისაგან.
— მხლაე, ეხლაე, ჩემო ოტკის
სტაქანო! მი, ეი კი არ დამწია!..
— ამ სიტყვებით „ფარვანა პეველა“

როდგან შეიძლება შეხედეს ბევრ ნაი-
რი დაბრკოლება, ან იქნება ღარი-
ბია და ამ გვარი საქმე კი ხარჯს
თხოვლობს; მეორე — ხშირათ კეთილ
საქმეს გაუხინდება ბოროტიც, ამიტომ
ის ფიქრობს: დავიწყოს საქმე, ვაი თუ
ვერ შევასრულო და საზოგადოება-
ში შევრცხვეო. მაგრამ, თუ ამგვარი
ფიქრები მოიგროვებ კაცმა თავში, მა-
შინ ჩვენ ვერ ველირსებით ვერცერ-
თის კეთილის საქმის შესრულებას.

შველა ეს დაბრკოლებები დაივი-
წყეს და მიხეზებიც მოსპეს, გლეხე-
ბისთვის კეთილის მომქმედმა ადგი-
ლობრივმა მემამულემ თ. ძოსტან-
ტინე მტრის ძემ შიფანმა და ხვან-
ტარის სასოფლო ბანკის ინცი-
ტორმა ყმაწვილმა კაცმა ღვით ბი-
ორგის ძემ ნანუკოვმა. შეუღუნენ ამ
საქმეს ერთი წელიწადია მას აქეთ და
კიდევ დააარსეს ამხანაგობა რაქაში;
არც ერთს და არც მეორეს არ დაუ-
ზოგაეთ ამ საქმის კარგათ წაყვანი-
სათვის: არც ხარჯი, არც შრომა, არც
გონიერი შგონება ხალხისა; ამათ
დაარწმუნეს საზოგადოება, რომ და-
წესება ამხანაგობისა გამოიყვანს იმათ
ბევრ ნაირ გაჭირვებისაგან.

შარშან შემოდგომაზედ იყო ამა-
ზე ლაპარაკი. სურვილი განაცხადეს
ორას კაცზე უმეტესმა და დადგინეს
გარდაწყვეტილება, რომლითაც შიან-
დევს წესდების შედგენა, ნორმალუ-
რი წესდების თანხმად, უფალს ღვით
ნანუკავს და აგრეთვე შუამდგომლო-
ბაც სადაც და როგორც რიგია წეს-
დების დამტკიცებისათვის. ცხრამეტს
იანვარს დამტკიცდა წესდება ფინან-
სის მინისტრისაგან.

მც-ლა-ორს მაისს იყო კრება დამ-
ფუნებლებისა ე. ი. იმ პირებისა, რომ-
ელთაც წესდებაზე და არძაზედ ხელი
მოაწერეს. ამ კრების სხდომაში გა-
დაწყდა კენჭის ყრა ყველა იმ პირე-
ბისა, ვინც ან წინეთ ან მას აქეთ ფა-
ნაცხადეს სურვილი ამხანაგობაში შე-
მოსვლისა; ეყარათ კენჭი ას-ოც-და-
ცამეტს კაცს, რომელნიც, გარდა ხუ-

თის პირისა მიიღეს ყველა შემთხვე-
ვად. ამათ კენჭის ყრა დაიწყო
კრებაში ორს ღღეს. მესამე ღღეს,
ოც-ლა-ოთხს ამ თვეს იყო კენჭის-
ყრა ჩივის და გამგებლობის მწვე-
რების ამორჩევაზე. ძენჭი ეყარათ და
კიდევ აღმოაჩინეს გამგებლობის წე-
ვრებათ: თ. ძოსტანტინე შიფანი, მღე-
დელი სამსონ ლანდია და ღვით ნა-
ნუკოვი. ჩივის წევრებათ: ადგილო-
ბრივი მომრიგებელი შუამავალი უფ.
ალექსანდრე ჯაყელი, ლუარსაბ მ-
ტრას ძე შიფანი — ადგილობრივი მე-
ბატონე, მღვდელი ალექსი შარაბი-
ძე, გლეხნი: ბიორგი შიფანი, საჩი-
ნო შიფანი და ღვით ბოგილაშვი-
ლი. ძენჭის ყრა გათავდა ნაშუადღე-
ვის რვა საათამდე. ამ დროს რომ
გენახათ კრება, სწორეთ გაიმებოდათ:
პირველს ღღეს გაუძნელდათ მართა-
ლია კენჭის ყრა, მაგრამ შემდგომ
ღღებში ძალიან თამამდ მოქმედებ-
დენ, ასე რომ ღიღის ხნიდამ ამ გვარს
საქმეში დახელოვნებული გვგონე-
ბოდათ. ცილობა, დიდი ლაპარაკი და
ხმაურობა ბევრი მოხდა ჩივის წე-
ვრების ამორჩევის დროს. ძრება გა-
იყო ორ-ნაწილად, ერთს მხარეს უნ-
და ზემო ნათქვამი ბოგოლაშვი-
ლი და მეორეს ნიკო ლომთაძე, მა-
გრამ ბოგოლაშვილის მხარეს დაუ-
თმო პირველმა მხარემ, რადგანაც ბო-
გოლაშვილი რომ სცხოვრებს, იმ
სოფლიდან არაიან იყო ჩივის წე-
ვრებთ რიცხვში.

მას აქეთ იყო კიდევ ერთი კრება
ცამეტს ივნისს, რომლის სხდომაში
გადაწყდა: სად და როგორ უნდა
მოიწოდებოდეს კრება, რა სარგებე-
ლი მისცეს ამხანაგობამ სასარგებლოდ
შემოტანილს ფულზედ, ან რამდენი
გადაახდევინოს სესხებზედ; წერიმა-
ლის ხარჯის გარდაწყვეტა საქმის წარ-
მოებისათვის და წევრებათ არჩევა მი-
ანდო კრებამ ჩივას. გამგებლობი-
სათვის ამხანაგობას თ. ძოსტანტინე
შიფანმა დაუთმო. ერთის წლის ებ-
ლით თავის სახლში ორი ოთახი. ამ

შეჰყარეთ ესენი ერთათ საზოგადო-
ებაში...

მე გაჩნდი ახლა ერთ სამხედრო
ჩინოვნიკის გვერდზედ.

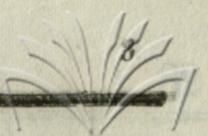
— აი აქეთ გადმოდიეთ, აქეთ...
ღმილით მიმიბატიყა ჩინოვნიკმა —
აქეთ თავისუფალი ალაგია...

მე მალეობა გადუხადე და დავდექი.
— მიქვენ, თუ არ ვსტყუი, სტუ-
დენტი უნდა იყეეთ... დამეკითხა
ჩინოვნიკი.

— დიახ! ბულ-მშვიდათ მიუგე
მეც. და შევათვლიერე მისი გვა-
მოვნება. ჩემ გვერდით იდგა ერთი
ხასუქებული ჩინოვნიკთაგანი, რომ-
ლის სახეზედაც, ჰინდესი არ იყვეს,
სადაგლობის ღმერთს ისე ცხარეთ
დაეკრა თავისი დალი, რომ საცოდავი
ცხვირი თითქმის უღუნებთან ჰქონ-
და გასწორებული.

— აა, სტუდენტი? მეც ერთხელ
სტუდენტი ვიყავი და ამისათვის ძი-
ველ მიყვარან მე სტუდენტები... სი-
ხარულით მეუბნებოდა ჩინოვნიკი.
ახ! წარსულად დრო! რა სიცოცხლე!

მიიყენა თავის გვერდზედ „ანთებუ-
ლი სანთელი“ და თითქმის სულ
მთლად იმას გააფარა ქოლგა.
— მომავალი სასულიეროს წოდება
დაგვიახლოვდა.
— ჩემო პეველაე, დიძახა ამ დროს
„ანთებულმა სანთელმა:“ შეხედე, შე-
ხედე... აის შიფანიც ჩვენებურია!..
— ჰე, ყოჩაღ, ყოჩაღ, შიფანო
— შესახა პეველამ — მაგრამ ეს კი
ვერაფერია, რომ იმ საწყლისთვის
ფთები სულ შემოგწვამს.
— ხა, ხა, ხა... შთები? — სხეც რა-
მე, თორემ ფთებს ვინ ინალღის!..
შეხე, შეხე — ვითომც ფთები მტკივაო!
ხითხითით იძ. ხოდა „ანთებული სან-
თელი.“
— მხ! მაშ მეც მეშინიან შენი.
ღაიძახა პეველამ და გაუსეა ხალხში.
მარტოკა დარჩენილი „ანთებული
სანთელი“ მობრუნდა ჩემსკენ და,
როგორც ეტყობოდა, ჩემთან გამო-
ლაპარაკებას აპირებდა. მე გაეწიე
წინ... სემინარიელი და ახალგაზდა
ქალი!. მისაც სიცოლი ვინდოდეთ,

გარდაწვეტილებად მოაწერეს ხელი ოთხმოცდათორმეტმა ამხანაგმა. საწილო ფულის შემოტანა იწყეს იენისის თვიდან ე. ი. იმ დღიდან, რა დღესაც გაიხსნა მოქმედება ამხანაგობისა. სამეტს შემოვიდა 134 მ. 60 კ., ოცს 147 მ. 90 კ. ოცდაერთს, ოცდაორს და ოცდაშვიდს 8 მ. 90 კ., ოცდაცხრას 12 მ. 30 კ. ივლისის თვეში: ოთხს, ექვს და თერთმეტ 16 მ. სამეტს 30 მ. 45 კ., თერამეტს 15 მ. 90 კ. ამ ფულგებში 17 მ. 50 კ. დაიბრუნა ამხანაგობამ ფულების გასეხების დროს სარგებელში. ამ მოკლე ხანში გაიმართა ხელი საჭიროების დროს ოცდახუთმა ამხანაგმა 314 მანეთით. უკეთესი ზომა სესხისა არ აღმოჩნებულა 30 მანეთზედ.

ფულების გასეხების დროს ერთი რამ მცტათ აბრკოლებს როგორც ფულების გამტანებს, აგრეთვე გამგებლობასაც, — ეს უკოდნელობა წერისა, ვისაც ფული გაქვს და მათის ხელის მოწერის და დამოწმებულებისა. § 46 ხეანჭ. მამსესხ. — შემნახ. ამხ. აცხადებს: „ბარათი ფულის მსესხებლებს გამოერთმევით ექვსილის ღირბის ქალღმრთელად. მოვალისა ანუ მისის თავედებისა ხელმოწერა მათ მაგიერ კერძოპირებისაგან უნდა შემოწმდეს თამასუქზედ ორის მოწმითა გამგებლობის თანადასწრებით.“ ჩვენში უმეტეს შემთხვევაში არაიენ არც მოვალემ და არც მათის ხელის მოწერის დამოწმებულებმა და არც თავედებმა წერა არ იციან; რასაკვირველია, წერის მკოდნე კაცი სანთლით საძებნელად უხებათ; სამი კაცი აღმოჩნდა წერის მკოდნე და ამათ საქმეს უჭარებენ მოწვევით. ამისათვის ექვსილის წერა რომ ცოტათი შემსუბუქდებოდეს, ფორმალურის წესის მხრით, ძალიან კარგი იქმნებოდა მით უმეტესს, რომ ამ ექვსილებს ამტკიცებს გამგებლობა.

ამხანაგობის საქმის რიგინათ მივლელობის იმედი გვაქვს, რადგან გამგებლობას შეადგენენ ისეთნი პირნი, რომელნიც სულით და გულით არიან მონდობილნი ამ საქმის კარგათ წყენაზედ; ესენი არ ითხოვენ არც ჯამაგირს, არც სხვა რაიმე ჯილდოს მისთვის, რომ მათ უყუაროთ, როგორც სჩანს, თეთონ საქმე. ამხანაგობას მოვლის კარგი ბედი იმით მომაც, რომ თან-და-თან აღმოჩნდენ გარეშე შემწეობა: გავლენიან პირებთ რიცხვში დიდი შემწეობა აღმოუჩინეს აქაურთა უზნდის უფროსმა, რომელიც წვერათაც შემოდის ამხანაგობაში და ადგილობრივმა შეამაველმა; როგორც გავივით, ორივეს ხალხისათვის კრებაში გონიერი დარიგება მიუციათ, აუღსნიათ, რადგანათაც შესაძლებელი ყოფილა, ამგვარ ამხანაგობის მნიშვნელობა და აღუთქვამს შემწეობა.

მართი სიტყვით, ბეჯითი და დაუზარებელი შრომა ლუარსა და ძოსტანტინე შიფანებისა, დავით ნანუკოვისა და მღვდლის სამსონ ლანდისა გვიამედებს ჩვენ ამ ამხანაგობის საფუძვლიანობაზე და აქ არ შემოძლიან არ განვაცხადო ჩემი გულითადი სურვილი, რომ ამ პირებთ არ მოაკლდესთ ის ბეჯითობა და სინილისიანი მოქმედება სასახლოდ მათდა და სასარგებლოდ საზოგადოებისა *).

ამ საქმეს გაუჩნდა ბოროტი ჩამგონებლებიც: ზოგიერთ თავადებმა ინებეს ვარევა ხალხში და შეგონება მათი, რათა დაერღვიათ ამხანაგობა; მაგრამ ბევრმა კი არ გაუგონა მათ.

ადგილობრივი ბლაღოჩინი შეამდგომლობს სასულიერო მთავრობასთან, რომ რაც მის საბლაღოჩინო ეკლესიებში ფულებია, შეტანილ იქმნეს ამ ამხანაგობაში სასარგებლოდ. იმედია, ამაზედ სასულიერო მთავრობა.

*) შერ დავს ზოგებთ ამ შემთხვევაში უფუარადღებოთ ადგილობრივ მამასახლისის მიჭია სენიძის მოქმედებას, რომელმაც ხალხის შეგონების დროს აღმოაჩინა კარგი შემწეობა.

რა თავისუფალი ლაპარაკი!.. რა წიგნების კითხვა!.. ჰეი დროვ, დროვ!.. მითხარი ერთი — ხომ კიდევ არის ამგვარები თქვენში?

— ჰო, როგორ არა!.. მკაცრობით, ელოცულობით, ლექციებს ეკითხულობით და მეტი რაღა გვინდა აბა?.

ჩემს მოზაასეს, როგორღაც, ვერ ეჭვნიკა ამ გვარი პასუხი, მაგრამ აქ ლაპარაკის დრო აღარ იყო: ქვემოდად მომავალი სასულიეროს წოდება მოვიდა ჩვენ წინ. ამავე დროს მაღლა მთიდად დიდძალის სასულიეროს წოდებით ჩამოვიდა მიტროპოლიტი, შეურთდა პირველს და დაეშენენ ძირს — მწერისკენ, სადაც ყოველ წლივ ამ დროს პარაკლისს ხდილობდენ თურმე. ზნა სწორეთ ჩვენ წინ ჩადიოდა, ამის გამო ძვირფას შესამოსით მორთულმა სასულიეროს წოდებამ იწყო ჩვენ წინ ჩამოვლა...

— ჰმუ, როგორ მოგწონს? ზნისკენ თვალების გადატრიალებით მკითხა ჩინოვნიკმა.

— რატომ, — მიუგო, წყნარად — დღითის სადიდებელი საქმე ყველასთვის მოსწონია.

— ხალხს რომ სცარცვენ!.. არა? — რა მოგახსენოთ!.. მაგრამ ხალხი რაა? — ბალახი, ანუ ამწვანებული ველი.

— ხა, ხა, ხა.. სწორეთ, სწორეთ.. — რომელზედაც სძოვრათ გამოდის ათასი უმსგავსი მხეცი... და სძოვენ, სძოვენ სანამ ბალახთან ჩატანებული შხამი არ გააჭიმინებთ ხოლმე ფეხებს... ამბობენ, ამგვარი შხამიანი ბალახები ძრიელ განმრავლდენ ამ უკანასკნელ დროსაო!

— როგორ? შურების ცქვეტით დამეკითხა ჩემი მოზაასე — შენ, ძაო, თითქო იგავით ლაპარაკობ?

— სრულებითაც არა, ჩემო ხელმწიფევ; განა მე არ ვიცი, რომ იგავით ლაპარაკი ჩვენს დროში ჩნდება იქ, სადაც სიტყვა, აზრი შევიწროებულია და ვინ იქნება იმისთანა მხეცი, რომ დაეჭოდეს და სთქვას: ჩვენში აზრი შევიწროებულიაო...

— განა იმას ანობ, რაც გულში გაქვს? პლუტური დიმილით დამეკითხა.

— სწორეთ, სწორეთ, ჩემო ბატონო... მანობ მას, რასაც ფიქრობ და ფიქრობ ისე, როგორც უნდა.

— ძარგი, კარგი... ბერწმუნები; მაგრამ ერთი ეს მითხარით — რას ამბობს ახალგაზდობა ამ საერთო სამხედრო წესზედ?

— ბევრ კარგს!.. განა იმათ არ იციან, რომ ყოველი თანამედროვე კაცისთვის სასარგებლო და საჭიროა იარაღის ხმარების შესწავლა!..

— რასაკვირველია, რასაკვირველია სასარგებლოა; მაგრამ ყველანი ვერგ როდი სჯიან თურმე... არიან თურმე იმისთანა ვიჩრები, რომელნიც სხვა ნაირად ფიქრობენ და უნდათ ეს თავიანთ ფიქრი სხვებსაც გაუზიარონ... დღიან აქა-იქა, რომ სხვები შეაცდინონ!..

— ჰმუ; ვიჩრები, ვიჩრები!.. მე ვგონებ, რომ სხვის შესაცდინრათ მოსიარული ვიჩრები ბევრჯველ მელივებს წააწყდებიან ხოლმე თავი!

— ბევრჯველ, ბევრჯველ!.. ხა, ხი, ხი... მასხოვს...

— და თავიანთ გძელი ყურები უფრო დაუგძელდებათ ხოლმე...

ბაც მიაქცევს ჯგროვანს ყურადღებას, მით უმეტესათ რომ ავაზაკებისგან ეკლესიები ხშირათ იცარცვებიან, და ამ ბანკში კი ფული უშიშარ იქნება და ეკლესიებს მიეცემათ დანიშნული მოგებაც.

ხეანჭარის საზოგადოების წარმატებებზედ უნდა ვსთქვა ვიდევ, რომ ამათ კარგა ხანია დააწესეს მალაზია ნამუშევრისა, შემდგომ განსწესეს სკოლა და ეხლა ამხანაგობა; ამას რომ ისიც დაუმატოთ, რომ ამათ მოხვედრებიც ყოველს ამორჩევაზე სინილისიანები ჰყავთ, მაშინ არ მოესტყუებდებით ვსთქვათ, რომ ეს საზოგადოება არის პირველი რაქაში.

უსსო ქვეყნები

ომის ამბავი. დღითი-დღე სულ უარესი და უარესი ამბები მოგვდის ბრძოლის ველიდან: სერბიელებს, როგორც ეტყობათ, ბედის ვარსკვლავი არ სწყალობთ ამ ბრძოლაში. დეპეშა თითქმის ყოველ დღე იმათი დამარცხების ამბავს გვატყობინებს. მსმალეებმა აიღეს ძნიაჟევაცი; ზაიხარი კი თვითონ სერბიელებს მიუტოვებიათ, რადგან ამათ ლენერალს ლეშანინს გამოუჩინებია, რომ აქ გაჩერება არ შეიძლებოდა: ყოველ წამს შეიძლებოდა მსმალის (მსმინ-ფაშის) ჯირი მოსულიყო და დამარცხების შემდეგ გაეყარათ აქედამ ისინი. უკანასკნელის დეპეშით სჩანს, რომ ოსმალებს ნიგოტინის სიმარე აუღიათ და ყოველ დღე უახლოვდებიან სერბიის სატახტო ქალაქს — ბელგრადსაო.

სერბიის მთავარი მილანი, როგორც იწერებია, ბელგრადში დაბრუნებულა უმთავრესის სამხედრო კვარტირადამ პარაჩინიდან და იქ თავის ვეზირებთან მორიგების თაობაზე ჰქონდა მოლაპარაკებაო. ამ მოლაპარაკებაში ყველა ვეზირების ჰზრი თურმე

ის იყო, რომ სერბიის ვეზირებმა მისი გაგრძელების ღონისძიება დაიწყეს, სო, უნდა შეურიდდეთ მსმალეთსაო; მხოლოდ ერთი მინისტერი — რისტინი კი იმ ჰაზრის იყოვეო, რომ არამცა-და-არამც არ უნდა შეურიდდეთო, სანამ სული გვიდგია, უნდა ვიბრძოლოთო. მუშინ მოსულს ზოგიერთ რუსულ გაზეთებში დაბეჭდილია, რომ სერბიაში და იმის ჯარში დღე მღერა და უკმაყოფილება არის მთავარ მილანზე და განსაკუთრებით სერბიის ჯარის უფროსზე — რუსის ლენერალ ჩერნიავეზედო. ჰარი თხოულობსო, რომ ლენერალ ჩერნიავეს სარდლობა ჩამოერთვასო. ამბობენ, სერბიამ მორიგება სთხოვა მსმალეთსაო. მსმალეთი კი მხოლოდ იმ პირობით აპირებს დათანხმებას, თუ მთავარი მილანი გადაყენებული იქნება სერბიის ტახტიდანო.

ინგლისი. ინგლისის გარეშე საქმეთა მინისტრმა ლორდ დერბიმ მიწერა სტამბოლელ ვლჩს მლიოტს დეპეშა, რომელშიაც სწერია, რომ თუ მსმალეთმა ისეთივე მხეცობა გამოიჩინა სერბიაში, როგორც ბოლგარიაშიო, მაშინ მთელი პეროპა და იმასთან ინგლისიც წინაღუდგება იმას და იძულებული იქნებაო, რომ ამ საქმეში გაერიოსო.

მსეე ჰაზრი გამოუთქვამს საზოგადოებათა პალატაში დიზრაელსაც; უთქვამს, — რომ ინგლისი თავის მხრით ყოველ ღონისძიებას იხმარს და ეცდებო, რომ არავითარი მხეცობა და ცარცვა-მტაცველობა და უბრალო ხალხის დახოცვა არ გააბედინოს მსმალეთს სერბიაშიო.

საბაასო

მუთ. სას. სასწავლებლიდან გაბრდების გამომდებლად

„დროების“ (№ 73) „ლიურში“ მრხსენებულია ერთი კორრესპონდენტი

— სწორეთ, სწორეთ.. მერწმუნეთ, რომ მეც ბევრჯველ შემხვედრია მაგვარი საქმე...

— მო! როგორ არ გერწმუნები!.. მრწამს ისე, როგორათაც ის, რომ მე და შენ ეხლა ექვსპარაკობთ...

ამ დროს ჩვენზედ ცოტა შორიანხლოს გაჩნდა რაღაც ჩორჩქალი და ხმა-მალლიე ლაპარაკი.. ჩემმა მოზაასემ დაინახა თუ არა ეს, მაშინათვე გამამიშვია ხელი.

— მშვიდობით, ნახვამდის, მეჩქარება.. ნაცნობები და მეგობრები ექვსებით ჩვენ ამის შემდეგ!

— დიან, დიან!.. ნაცნობები ექვსებით ჩვენ ამის შემდეგ, მივძახე და გამოვტრიალდი მეც შინსკენ...

ამ დროს შეუადღე კარგა გადასული იყო. მზის ცხარე ხხივები სწორეთ სწვამდა დედამიწას.. გამტარებულ ჰაერში არ სჩანდა არავითარი მოძრაობა.. მხოლოდ ერთი მტვერი და მტვერი... სუდი დროა ეს დრო, მკითხველო, ცუდი.

ქვეთი, 20 მათავს

დენტის ცნობა, საილამაც შევიტყვე, ეთომც მეთაისის სასულიერო სასწავლებლის მწვერებს 70 შაგირდი გამოერიცხოს. სასწავლებლის მწვერებს განკარგულება ძალიან აკვირებს იმ კორრესპონდენტს. მოჰყოლია: ესაო—და „ამდენი შაგირდითაშათ რომელიმე სასწავლებლიდამ როგორ გამოირიცხებოდა; თუ ყოველ წელიწადს ამდენი შაგირდები გამოირიცხეს, მეორე კლასის ამენებაზე სამღვდლოებას წინადადება რათ აძლევინა? შემდეგ ამისა გაუკრავს კბილი მასწავლებლებისათვის, ეთომც იგინი (იმათ რიცხვში მეცეურევიყარ) „ბრძანებდნენ, შაგირდებს გულის-ყური დაეკარგათ და ევლარ სწავლობდნენ; ნიჭი მათ არა აქვსთ სწავლისაო.“ მერე დაებადება თაფში კითხვა: „მის არა აქვს ნიჭი: შაგირდებს თუ მათ უფროებსაო?“

ამ წლის ივლისის 25-მდის მეთაისში ეყაეი, თითქმის ყოველ დღეს იმ სასწავლებელში დაედოდი, განამე ვერ შევიტყობდი ამდენი შაგირდების გამოირიცხება? ნუ სწუხდებით, უფ. კორრესპონდენტო: ჯერ არავენ არ გამოურიცხავსთ და თუ გამოირიცხვენ, რასაკვირველია, ამ მიზეზებით: 1) თუ შაგირდი ცუდი ყოფაქცევის არის; 2) თუ შაგირდი მეტის-მეტე სიზარმაცით გაკვეთილებს ვერ სწავლობს და ამასთანავე წლოვანება ისე დიდი აქვს, რომ მეორე წელიწადს იმავე კლასში, სასწავლებლის უსტავის ძალით, დატოვება არ შეიძლება; 3) თუ შაგირდი პირობით იყო მიღებული-კარგათ ესწავლოს, მაგრამ ვერ ისწავლა, და სხვა.

ამ სიტყვებზე, ვიცი იტყვი, უფიხარო კორრესპონდენტო: — თუ მასწავლებლები კარგები არიან, რატომ კარგათ არ მოამზადებენ შაგირდებს, რომ სწავლის მიზეზით მაინც არ გამოაგდონ? მაგრამ ამზედაც საფუძელიანათ გაგამტყუნებთ, თუ თქვენთან ბაასა შემხედა; წინათვე კი გაბრთხილებთ, რომ, სანამ დაბეჯითებით ამბავი არ გაიგოთ, „დროებაში“ ნუ გამომებასებით.

რა დასაწერი იყო, თუ ღმერთი გრწამთ, ისა, რომ ეთომც სასულიერო სასწავლებლის ზედამხეთველმა

სამღვდლოების ყრილობა 17, 18, 19 და 20 მომავლის აგვისტოს რიცხვისთვის დანიშნა და არა 1, 2, 3 და 4 სექტემბრის რიცხვისათვის? მანამართლა „მისთვის, რომ სექტემბერში შაგირდების გამოირიცხებას გაიგებდნენ მღვდლები და პასუხს (ზედამხედველს) მოსთხოვდნენ? მართლა ასე გგონიათ? სცდებით! სექტემბერში კი ვერ მოსთხოვდნენ პასუხს? — არა იყო მიზეზი ყრილობის ადრე დანიშნისა: მომავლის სექტემბრისათვის სასწავლებლის ზედამხედველს მხუთე კლასის გახსნა უნდა. ძრება რომ სექტემბრის პირველ რიცხვებში დაენიშნა, საქმე დიდხანს გაკიანურდებოდა. ის არა სჯობს, სწავლებლის ყველა საქმე აგვისტოს თვეშივე გათავდეს, რომ პირველს სექტემბრიდამ სწავლა დაწყოს?

3. ჩიხბატურელი.

განსვალეზანი

უფ. სტ. მელოქიშვილის და ამხსტამბაში იგამჯდება და ამ მოკლე ხნში გამომავა უფ. ი. ს. ზოგება-შეგალის ახალი სახელმძღვანელო წიგნი

„ღელა ენა“

რომელიც ახალ მოსწავლე ქართველ ყმაწვილებისათვის არის დანიშნული. ამ სახელმძღვანელოში თვით ტექსტში ჩართულია მრავალი სურათები.

მამოცემა სოლ. არტ. მართანოვისა

იქვე იგამჯდება და აგრეთვე მალე გამომავა იმავე ავტორის მეორე სახელმძღვანელო წიგნი,

„ბუნების კარი“

ავტორისაგან ხელახლად გადახედული, შესწორებული და დამატებული. ამ წიგნის ტექსტშია მრავალი სურათები და ჩართულია.

მამოცემა სოლ. არტ. მართანოვისა

აქვე ვართანოვის წიგნის მალე გამომავა, ქუეის ხ-ღვი, მარზოევის შერობში, ისეილება ყოველგვარი მართული და რუსული წიგნები და სახელმძღვანელოები.

(3-2)

ათასი პირი, ქალი და კაცი თავისის მშვენიერის თმის ქონებით ვალდებულია მხოლოდ სამზღვარ გარეთ ექვ. რობაში შემოტანილ ისრეთ წოდებულ მკანარაობითს მინო-გლიტარინის კომპალისა, რომელსაც თმა ამოჰყავს. მს პომადა უცდია ბევრს გამოჩენილ ექიმობის მცოდნეს და რეკომენდაციის წიგნი აქვს

ქიმის პროფესორისა ლანდგერისტთან დანიშნულისა, მენაში, უ. ძლეს-ჩინსკისა და ნებართვა აქვს მოსკოვის საექიმო მთავრობისა; საკვირველი და წარჩინებული წარმატება ჰქონდა და უკანასკნელ დროს მოსკოვის საექიმო მთავრობამ განიხილა და ჰპოვა კარგი თვისება ამისი.

წესიერათ იმის ხმარებაზე მომამტებულათ მოსვლელი თაიცი კი მალე თმით იმოსება. საკვირვლათ თაიის კეფას უმავრებს, სრულობით კანის ყოველ გვარ ქერქეშს აშორებს, თმას აშავრებს. მკორე ხანში ბუნებითი სიბრწყინვალეს აძლევს და მეტის-მეტე მშვენიერის სუნიით, რომელიც იმისი ძვირფასი კუთვნილებაა, რასაკვირველია, პირველის ტურფა ტუალეტის დამამშვენებელია.

შეგლა ეს თვისებანი ჩემის ნაწარმოებისა მაძლევს სრულს სიძარტლეს იმედი ექონიო, რომ რუსეთში ძალიან გასავალი ექნება უპატივეცემულესის პუბლიკის სასარგებლოდ.

შასი ბანკისა 2 მანეთი

შოველ ბანკთან არის დარიგება—თუ როგორ უნდა იხმარონ ეს პომადა

პომადა „PASTA EUGENIE“

ამ პომადის გამამგონს აქვს პატივი განუცხადოს საზოგადოებას, Pasta Eugenie იყოდება თში-ლისში ლანკოს მუზიკოლოგ მალაზიაში, სახალის ქუჩაზე, არწრუნის ქარუასლაში, ვლადიკავკაზში — სიგალთან და სტამბრკოლში ქურილ-

ჩინკოსთან, სადაც ისეციდება სხვა აქ მოყვანილი ნიეთებიცა. მამომადა „Pasta“ იმითა შესანიშნავი, რომ ცოტახნის ხმარებით შემდეგ, ლაქები, კორფლი, ქერქეში და სიციხისაგან სახეზე მოდებულ სიშვე სრულიად იკარგება და მსწრფ-

ლადაც. პირის სახე იწმინდება და ახლოგანდა ადამიანის სიციხოველი ეძლევა. შეგლაზე უფრო ეს პამადა იმათთვის არის საჭირო, ვისაც სუფთა და თითო პიისახე ჰსურთ, რომ ჰქონდეთ. მყიდველებისათვის გარანტი, არის შენის ქიმის პროფესორი ძლესჩინსკი და მოსკოვის საექიმო მთავრობის მოწმობა.

შასი ერთი ბანკის 1 მან. და 60 კაპ.

ბანკთან არის დარიგება—თუ როგორ უნდა იხმარებოდნენ. შოველ პამადის ბანკას, როგორც თმისთვის აგრეთვე „Pasta“— აქვს თავის დალი, ამურის სურათით და გამამგონის ხელის

საც ხორცის კანის ავთმყოფობა არა აქვს, მაგრამ ჰურს, რომ წმინდასქლის

მამამადა ისეა შედგენილი, რომ იმის ხმარების შემდეგ, ხელის კანი განსაკვირველად რბილდება, თვითრდება და მხოლოდ ღრმა მოხუცებულებაში ჰკარგავს ამ თვისებებს.

ერთი ბანკის შასი 1 მან. და 30 კაპ.

თმის საღებავში—ათი მინუტის განმავლობაში ღებავს და ექვს კვირას სძლევს. შასი სამი მანეთი.

ტოკაის ბალზამი—საშუალება მზოლისათვის. შასი 60 კაპ. 54-27

რკ. გზა.	ლილა.	სალამ.	II კ.	III კ.	ცეცხლის გემები	შოშბა	ბირჟა	მან.	კაპ.	მაზანდა	მან.	კაპ.
თფილისი	936	454			ა) შოთილამ მიდის:	ა) თფილისი დამ:	პეტერბურგი, 29 ივლისს			თფილისი, 3 აგვისტოს		
მცხეთა			68	38	მდღესიკენ—შაბათს დილის 8 საათ.	სამზღვარ გარეთ, მეთაისს, რუსეთს	პირთი მანეთი ღირს:			პური შორავლის ფთ.		80
ბორი	1221	841	240	123	სტამბოლს—კვირაობით, დილას.	ყოველ დღე კვირას გარდა. შუგდ.	ლონდონში 3 1/2 პენსი.			ჭერი ფუთი.		60
ხაშური	2	1110	392	218	ბ) მდღესილამ:	ოთხშ., მსურგეთს — პარასკე და	პარიზში 3 1/2 სანტიმი.			ბაბა პრენისა, ფუთი.		550
ბეკათუბანი			442	246	შოთისკენ — ორშაბ. ნასად. 3 საათ.	ორშაბ. ბაქოს — ორშ. სამშაფ. და	მსკონტი(სარგებლისფასი)			ამერიკისა, ფუთი.		630
შვირია			581	323	სტამბოლს — ოთხშ. ბათს, შუადღესე	შაბ. პახეთს — სამშ. და შაბ.	ბანკის ბილეთი 5%			ბაჰრეტილი ბაბა ფთ.		8
მეთაისი	823		675	375	შოთილამ:	შოთილისა და შოთისაკენ—ყო-	მოგებნიანი(პირველისესხი)			მატკლი თუშური ფთ.		750
სამტრედია			773	429	სოხუპამდი . 4	ველ დღე, კვირას გარდა. მსურ-	მოგებნიანი (მეორე სესხი)			თარაქამისა ფთ.		750
ახ.-სენაკი			857	476	მერჩამდი. . 20	გეთს—ორშ. და პარასკე. შუგდის	ბირაოს ფურტოლები:			პარუშუმი ნუხური გრ.		260
შოთი	1144		975	542	ტაგანროგა . 34	—ოთხშაბ.	თფილ. სააზნ. ბანკისა.			ჭონი, ფუთი.		4
შოთი	840				მდღესამდი. 38	გ) ბორი დამ.	ხეოსონის ბანკის (5 1/2)			ჭონის სათელი ფუთი.		560
ახ.-სენაკი			118	66	ტელეგრაფი . 8	შოველგან ყოველ დღე, კვირას	მოსკოვის (5%)			სტეარინის სათელი, ფ.		1030
სამტრედია			261	14	მცი სიტყვა თფილისილამ:	გარდა.	მსკონტი (სარგებლისფასი)			ხორცი ძროხისაგ ღირს.		45
მეთაისი	1151		341	69	მეთაისს, შოთს . 1	დ) შოთი დამ:	პეტციები:			ცხვისა, ღირს.		54
შვირია			398	21	ბორს, დუშეთს, სიღნახს . 50	შოველგან ყოველ დღე, კვი-	მდღესის სავაჭრო ბანკის			სპირტი, ვედრო.		660
ბეკათუბანი			533	296	როსტოვს მდღესას მოსკოვს . 2	რას გარდა.	შოთი-თფილ. რკინ. გზის			შაქარი, ბროც. ფუთი . 7		
ხაშური	541		658	34	პეტერბურგს, პარშავს . 2	წიგნის გაგზავნა რუსეთში	შავიზღვის ცეცხ. გემების			— ფხვნილი ფუთი . 6		
ბორი	723		367	364	მსხალეთში, შვეიცარიაში . 3	და სამზღვარ გარეთ:	ტავაზისა და მერკუთის			შავი გრგვლი ფუთი . 19		50
მცხეთა			985	41	იტალიაში და საურანგეთში. 3	ლია წიგნის	პირე. საზღვევ. საზოგ.			ნეთი ქუნჯუთისა ფთ.		550
თფილისი	1016		724	975	ინგლისში.	დაბეჭდილის (სამი მისხალი) . 8	პეტერბ. საზღვევ. საზ.			მსკოვი 1/2 იმპერიალი		618